

Liikluskasvatuse põhimõtted Tallinna Arte Gümnaasiumis

(1) Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiuvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;

2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

(2) Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

(3) Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“, milles § 5 lg 3-5 on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

3) Lasteasutuses ja põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.

4) Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

5) Gümnaasiumis (10.–12. klass) ja kutseõppeasutuses on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutuslaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

(4) Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 6 tulenevalt on kooli õppekavas määratletud liikluskasvatuse üldised teemad ja nende käsitlemise ulatus.

Liikluskasvatuse läbiviimisel arvestatakse lapse iga ja tema rolle liikluses. Liikluskasvatus koolis toimub kooli õppekava ja üldtööplaani alusel. Kooli õppekavas määratakse kooliastmeti kindlaks liikluskasvatuse teemad, mis tulenevad riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“. Klassi- ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis ja nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond.

Liikluskasvatus kooliastmeti

I kooliaste

Liikluskasvatus toimub aastaringselt ainetundides, klassijuhatajatundides, temaatilistel hommikukogunemistel, õppekäikudel. Sergei Riesenkampfi juhendamisel tegutseb Päästeameti korraldatud turvalise käitumise ring „Noorpäästjad“.

Teemad:

- 1) Minu koolitee.
- 2) Sõidutee ületamine fooriga ja foorita ülekäigurajal
- 3) Liiklusteemalised lauamängud
- 4) Kuidas kaitsta end liikluses kaitsta (helkur, kiiver, turvavöö jm)
- 5) Mänguplatsi valik suvel ja talvel
- 6) Liiklemine kõnniteeta tänaval, maanteel
- 7) Kuidas kutsuda abi 112
- 8) Liiklus ja liiklusohud Arte ümbruses

3. klassi lõpetanu oskab:

- ohust teatada, valida hädaabi numbrit 112
- eristada ohtlikku liikluskäitumist ohutust
- loetleda ohte oma kooliteel, kirjeldada võimalusi nende vältimiseks
- ohutult ühissõidukisse siseneda ja sealt ja väljuda, käitub ühissõidukis viisakalt
- ohutult sõiduteed ületada, sh raudteed, teab elementaarseid teeületamise nõudeid (peatu, vaata, kuula, veendu ohutuses)
- ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel
- kasutada ohutust tagavaid enesekaitsevahendeid (helkur, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitse, vajadusel ujumisrõngas, turvavöö, päästevest)
- valida ohutu koha jalgrattaga (rula, rulluiskudega) sõitmiseks
- valida ohutu mängukoha
- hinnata liiklusohute kool ümbruses

II kooliaste

Liikluskasvatus toimub aastaringselt ainetundides, põhjalikumalt kehalise kasvatus ja inimeseõpetuse tunnis, klassijuhatajatundides, õppekäikudel. Sellele vanuseastmele toimub igal sügisel helkuripäev ja kevadel jalgratturi juhiloa koolitus.

Teemad:

- 1) Minu koolitee.
- 2) Ohutu liiklemine linnas, kuidas end kaitsta (helkur, kiiver, turvavöö jm)
- 3) Turvaline autosõit kaasreisijana
- 4) Sõidutee ületamine fooriga ja foorita ülekäigurajal
- 5) Mängimine ja käitumine õuealal nii suvel kui talvel
- 6) Käitumine raudteel ja selle läheduses, raudtee ületamine
- 7) Käitumine bussipeatuses
- 8) Liiklemine kõnniteeta tänaval, maanteel
- 9) Turvaline liiklemine pimedal ajal
- 10) Kuidas käituda õnnetuse korral ja kutsuda abi 112
- 11) Liiklus ja liiklusohud Arte ümbruses

6. klassi lõpetanu oskab:

- o ohust kiiresti ja korrektselt teatada
- o käituda liikluses jalakäija ja jalgratturina, teab liikluseeskirja nõudeid
- o kasutada ohutust tagavaid enesekaitsevahendeid (helkur, kaitsekiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed, vajadusel ujumisrõngas, turvavöö, päästevest)
- o ohutult sõiduteed ületada, sh raudteed
- o ohutult ühissõidukisse siseneda ja sealt ja väljuda, käitub ühissõidukis viisakalt
- o leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusosalaste teemakäsitluste kohta
- o kirjeldada liiklusohutlikke kohti kooliteel ja kooli ümbruses, teab, kuidas ohtu vältida

III kooliaste

Liikluskasvatus toimub aastaringselt ainetundides, põhjalikumalt kehalise kasvatus, bioloogia, geograafia ja inimeseõpetuse tunnis, klassijuhatajatundides, teemaatilistel loengutel, õppekäikudel.

Teemad:

- 1) Ohutus kooliteel, koolitee kaardistamine
- 2) Käitumine ohuolukorras, abi kutsumine 112, kannatanu abistamine
- 3) Liikluseeskirja A ja O
- 4) Ohutu liiklemine jalgratta, rula, rulluisukude, mopeediga; kaitsevahendite kasutamine
- 5) Turvaline liiklemine asulas ja asulavälisel teel
- 6) Turvaline liiklemine pimedal ajal
- 7) Turvaline liiklemine autos kaasreisijana
- 8) Arte gümnaasiumi ümbruse liiklus ja liiklusohutlikud olukorrad, sh lapsevanemate tekitatud

9. klassi lõpetanu oskab:

- o arvestada kaasliiklejatega, väärtustab ohutust ning on seaduskuulekas
- o hinnata ohuolukorda ja ohust teatada
- o jalakäijana, jalgratturina, mopeedijuhina käituda liikluseeskirja nõuetele vastavalt
- o kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida sihtpunkti jõudmiseks ohutuma teekonna
- o hinnata ohutusalseid kampaaniaid (helkur, võõtrada, turvavöö, kaitsekiiver)
- o kasutada ohutust tagavaid enesekaitsevahendeid (helkur, jalgratturi, mopeedijuhni kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsed, vajadusel ujumisrõngas, turvavöö, päästevest)
- o leida informatsiooni liiklusohutusosalasest tegevusest teistes riikides ning võrrelda seda Eestis toimuvaga

Gümnaasiumiaste

Liikluskasvatuse toimub aastaringsetel ainetundides, põhjalikumalt kehalise kasvatuse ja klassijuhatajatundides, teematilistel loengutel, esmaabi koolitusel.

Teemad:

- 1) Liikluseeskirja A ja O
- 2) Kannatanu aitamine, esmaabi andmine
- 3) Alkohol ja liiklusvahend
- 4) Kampania: „Selge grupijuht“
- 5) Veeohutus
- 6) Vereloomutus
- 7) Arte gümnaasiumi ümbruse liiklus ja liiklusohtlikud olukorrad, sh lapsevanemate tekitatud
- 8) Algaja autojuhi vastutustundlik käitumine kooli ümbruses

Gümnaasiumi lõpetanu oskab:

- käituda seaduskuulekalt
- hinnata ohuteguri suurust, teadvustada õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkust
- koostada riskianalüüsi, pidades silmas kooliümbruse liikluskeskkonda, teha ettepanekuid liiklusohuohutuse tagamiseks
- aidata kannatanut ja anda esmaabi
- jalakäija ja sõidukijuhina käituda liikluseeskirja nõuetele vastavalt
- määrata sõiduki pidurdus- ja peatumisteedonna pikkust sõltuvalt sõiduki kiirusest, tee- ja ilmastikuoludest (vihm, lumi, jää, ere päike)
- liiklejana toime tulla erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõidukijuhina kui kaassõitjana, tagades teiste liiklejate ja enda ohutuse
- leida informatsiooni liiklusohutusalasest tegevusest teistes riikides ning võrrelda seda Eestis toimuvaga